

حیر دیر و ز

وقت که اینجا نشسته‌ای پشت میزی نیم دایره و کاغذ سفیدی روپریوت هست و می‌نویسی، نمی‌دانی کلمات از کجا به سویت می‌آیند تا بتویی شان، چیزی مانع ات می‌شود. صدای گوش خراش پر زدنی سکوت نیمه شب ات را می‌شکند. همان وقت است که پنهان می‌بری به اسپرنی بدبو و تند از شر سوسکهای سبیلولی دراز. کمنی که می‌گذرد سقوط می‌کنند. پشت شان به زمین می‌خورد و باشش پای مانده در هوا تکان می‌خورند.

ساعت دیگری است بوی حمام در اتاق می‌پیچد، اسپری خوشبورابر می‌داری، خشک که می‌شوی به خودت می‌زنی و معطر می‌شوی، رویه روی دری بسته می‌نشینی، پشت میزی نیم دایره با کاغذ نیم‌نوشه، اینجا سیگار می‌طلبد. نیمه‌های شب است، سال نو می‌شود، ساعتها به جلو رانده می‌شوند، فقط یک ساعت و در همین یک ساعت مقدر است که پیام گیر سیاه، زنگ می‌زنند. در میان ساعتهایی که تیک تاکشان زنگ‌دار نیست که بیداری کنند و کمکی در راه نیست. در بیرون از تو اتفاقی پیش می‌آید. دلهزه‌هایت تو را می‌خکوب می‌کنند تا بشنی چهار گوش، خبری نیست. خودت که نمی‌توانی همه جای به دلهزه‌هایت سرک بکش، تلفن سفید کنار تخت آسوده زنگ نمی‌زند، صدایش را تا نقطه خاموش می‌بندی. ثبت احوال، همه چیز ضبط می‌شود. پیام گیر سیاه لحظه‌های خاموش تورا ثبت می‌کند که به دلخواه جواب دهی و امان یابی از کانی که نمی‌خواهی صدایشان را بشنوی. صدای نجوای زنی است که به جایش نمی‌آوری. گوشی را بر می‌داری صدا از غبار حافظه می‌گذرد و در ذهن می‌گویی آهان‌اشناختم، تو را به اسم می‌خواند و خبر من دهد که بیایی، می‌روی به سویش. پیر مرد مرده بود، شنیده بودی کسی می‌گفت: در ثبت احوال کار می‌کرد. تحقیرش می‌کردند. به او می‌گفتند: پیری، بازنشسته بود.

موهای سفیدش و خطهای صورتش خوانده می‌شد و کار طاقت فرسا را از خطوط آن می‌خواندی. همراه او می‌شوی تا مرز جهان مردگان که حالا نزدیک شده است. او را به زیرزمین هل

می‌دهند و در سکوت نیم رخ است.

می‌ایستی رو به آسمان. خیره می‌شوی و در پرواز روح او و همایگانش شرکت می‌کنی. یک خاک شکل گرفته را به خاک می‌سپاری، حتماً در سرخانه بوده بین زده است. دست نمی‌زنی، بر می‌گردی. به خاطر خاک خودت گریه می‌کنی نه در هیاهوی بالای سرش، بر می‌گردی، گوشه‌ای در تاریکی سرت را به دیوار می‌چسبانی و گوش می‌دهی یا به در تکیه می‌دهی و گوش می‌دهی صدای بالا کشیدن آب بینی و خش خش بیرون آوردن دستمال کاغذی را می‌شنوی، تو هم در روشنایی صبح، چشمان پف کرده‌ای داری.

مگر از یک خاک نیتیم؟ و تو به خاطر خاک خودت اندوه‌گینی، انگار رنگش با تو فرق می‌کند، نه تیره است نه روشن، هر چند در سایه یا که در آفتاب تغیر می‌کند. اگر کرم ضد آفتاب نزد باشی زغال می‌شوی. در خاکی هستی که ضد آن نود درصد می‌خواهد تا لک لک‌های صورت به آشیانه پرواز کنند و سیاه، آن حاجی فیروزی شود که سیاه نیست بلکه سفید است و چهره عبوش در دایره آن روشن می‌شود. به بهانه بهار می‌اید و سالها قبل از مایکل جکسون می‌داند سرش را این طوری و شانه‌هارا آن طوری نکان دهد. دهانش را کچ و کوله می‌کند، تو می‌بینی که بدنش را خم و راست می‌کند. قطعه‌ای، شعری برای اربابش می‌خواند، حالا است که خم می‌شوی و در دایره زنگ او مسکه‌هایت رامی‌ریزی.

حاجی فیروز بشکن خود را می‌برد جایی که دل یار نمی‌شکند، دلی زیر خاک شکسته است و تو این را از نگاهش خواندی. صدای رسیدن بهار می‌اید، گره مرگ را باز می‌کنی و با سیزه‌های تازه شب عید گره می‌زنی و از پس گره‌های گشوده، پارسال رانومی کنی.

خبرها زود کهنه می‌شوند. یکی می‌پرسد چرا سیاه نمی‌پوشی؟ جوابی نمی‌دهی، همین، سیاه نمی‌پوشی نمی‌خواهی رنگها را مثل گنجشکها با آن نگاههای کوچک و کنجکاو فراری دهی، خبرهای

مستقیم چند قدم جلوی پایش را نگاه می کرد. قدم که بر من داشت چشمانتش به زمین دوخته می شد و عصایش را محکم به زمین می کرید که بگوید: آی زمین یک قدم دیگر برمی دارم. با عکس به گذشته می روی که چنان دور نیست. در عکس است که می بینی پایی روی سنگی بزرگ گذاشته است و به پایی دیگرش تکیه داده است، در قله کوهی استوار لیخند به لب دارد و حالا تا دیروز می نشسته و از پنجه ساعتها کرهای را که تانیمه سفیداند نگاه می کرده. آفتاب از هر سو می تابد و دیوارهای بلند نمی گذارند حیاط خانه از آفتاب پوشانده شود، هر چند آنجا پشت درختها مخفی می شود.

مرگ و میر را پراکنده به تو می گویند. می پرسی چرا مرد؟ جوابی نمی شوی، سکوت است و سرها رو به سینه خم است. می شنوی در خانه سالم‌مندان بود جایی که پر از کهولت و ترس و پیری است و انسان در آنجا دوام نمی آورد. می گویند: خودش را کثیف می کرد از نیمه پانین فلچ شده بود، سکته کرده بود، همین است که به تو نگاه می کند. وقتی هم که روحش در کالبد نیست نگاهش خواندنی است، در درون رخنه می کند پشت میز نیم دایره‌ای می شینی، عکس او را نگاه می کنی و زیر لب با عکس او حرف می ذینی، انگار از تو می پرسد تحمل تو تا کجاست. پشتی قوز کرده داشت و آرام آرام راه می رفت و